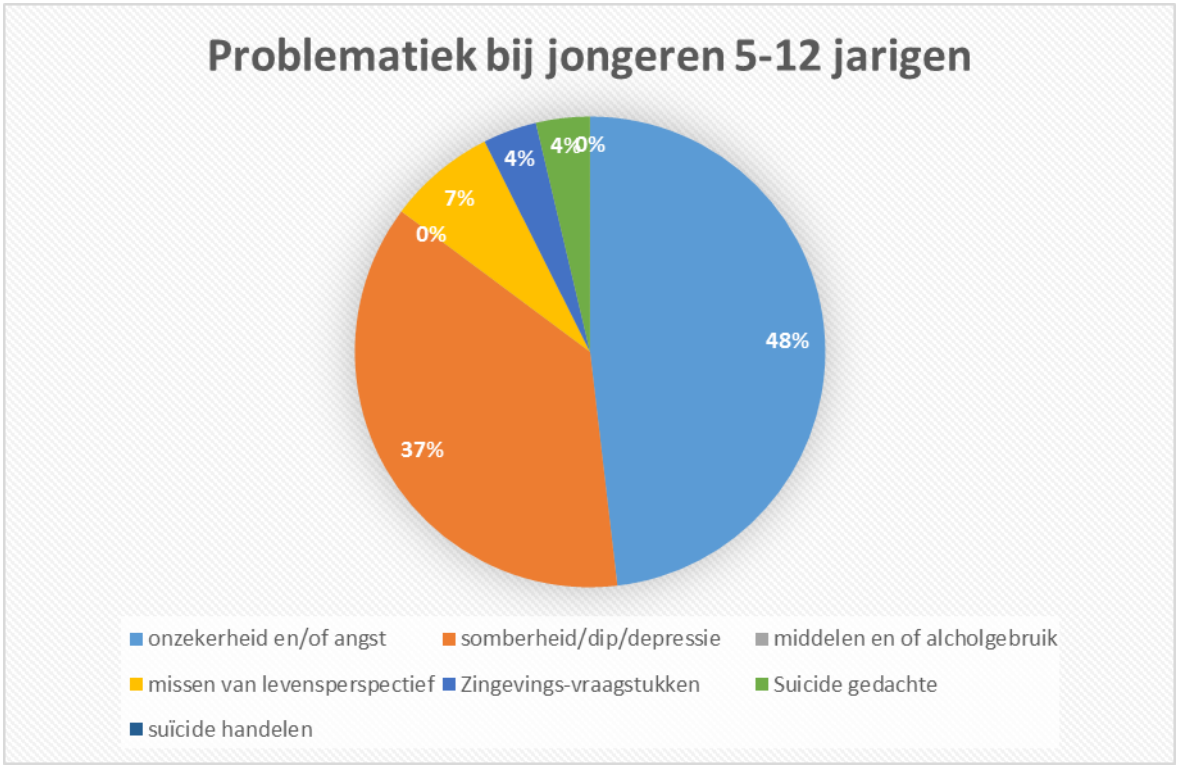
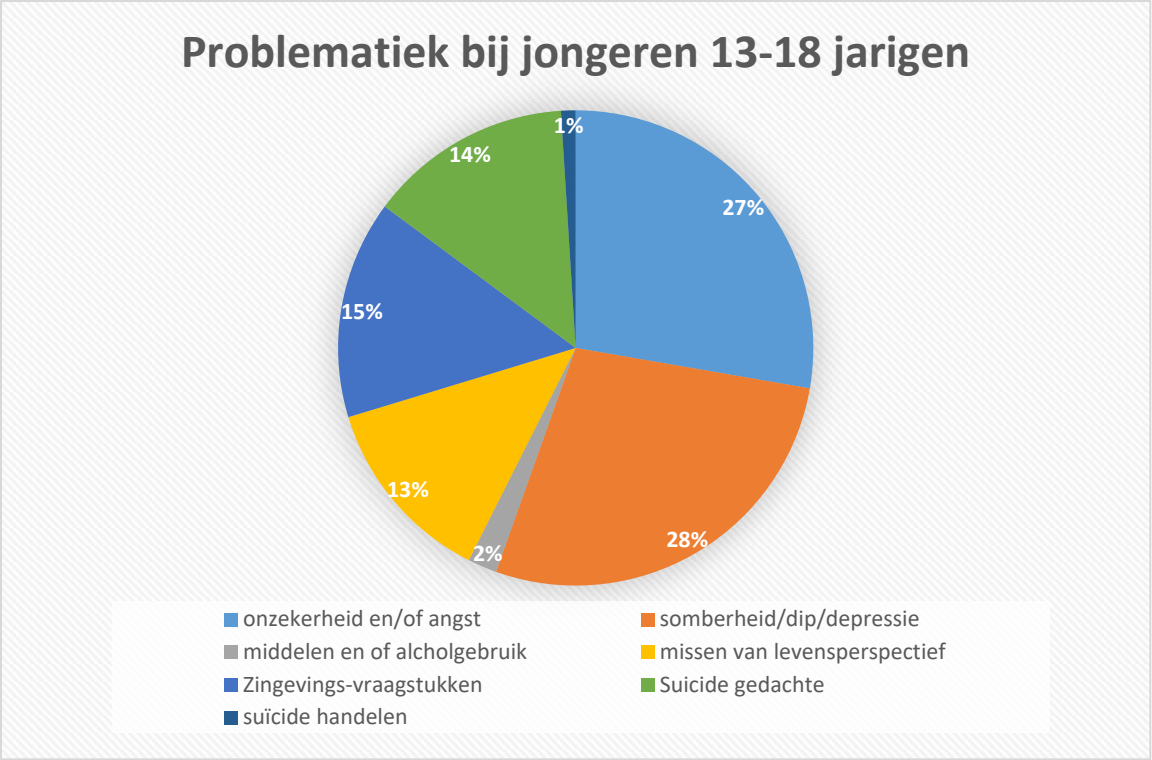
Bijlage bij Procesvoorstel Hattems model.

Analyse van de vier grote thema's jeugdproblematiek Hattem

1. Psychische gezondheid

- Lokale cijfers komen overeen met het landelijke en regionale beeld.
- Bij het maatschappelijk werk zien we dat het grootste percentage kinderen en jongeren daar komt met psychosociale problematiek, namelijk het mentaal en sociaal welbevinden, wat 44% van de casussen beslaat.
- Diezelfde verdeling zien we ook bij de indicaties in de jeugdhulp. Onzekerheid/angst speelt in 91 casussen, somberheid/depressie in 67, het missen van levensperspectief in 30, en suïcidale gedachten/handelen in 24 casussen. Daarmee zijn dit veruit de grootste segmenten binnen de 165 casussen. Onderstaande diagrammen brengen dit in beeld.
- De nuance bij die cijfers is dat er in de jeugdhulp grotendeels een diagnostiek onder ligt zoals ADHD, ASS (wat te verwachten is bij geïndiceerde hulpverlening). En dat in het maatschappelijk werk, wat laagdrempeliger is, dezelfde symptomen spelen (zoals somberheid, depressie en angst) zonder dat dat te verklaren valt uit een diagnose als ASS.
- Noot: in absolute aantallen is binnen het maatschappelijk werk de groep van basisschoolleeftijd een grotere groep dan middelbare schoolleeftijd. Dit valt te verklaren vanuit zowel de populatie van Hattem (meer basisschoolkinderen) en het feit dat schoolmaatschappelijk werk in Hattem alleen maar bestaat op de basisschoolgroep, aangezien we geen voortgezet onderwijs hebben. In de jeugdhulp, geïndiceerd door onze consulenten, waar we beide groepen bedienen, is het verschil niet heel groot.

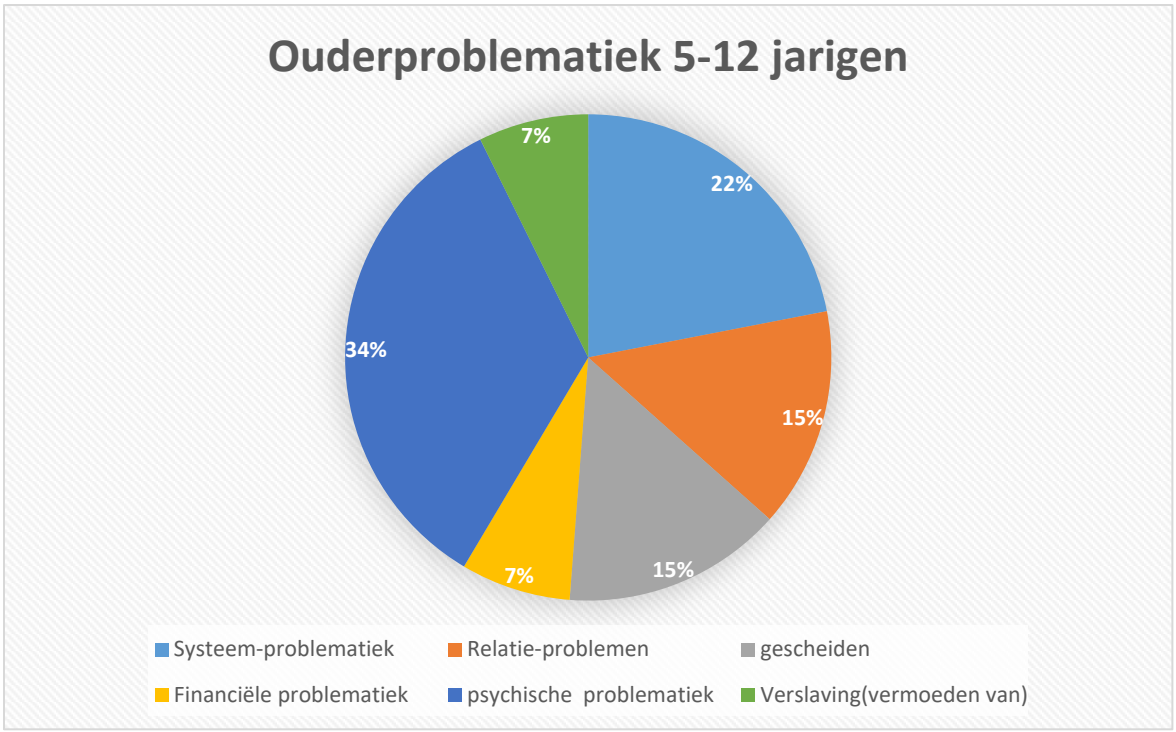
2. Ouder- en gezinsproblematiek

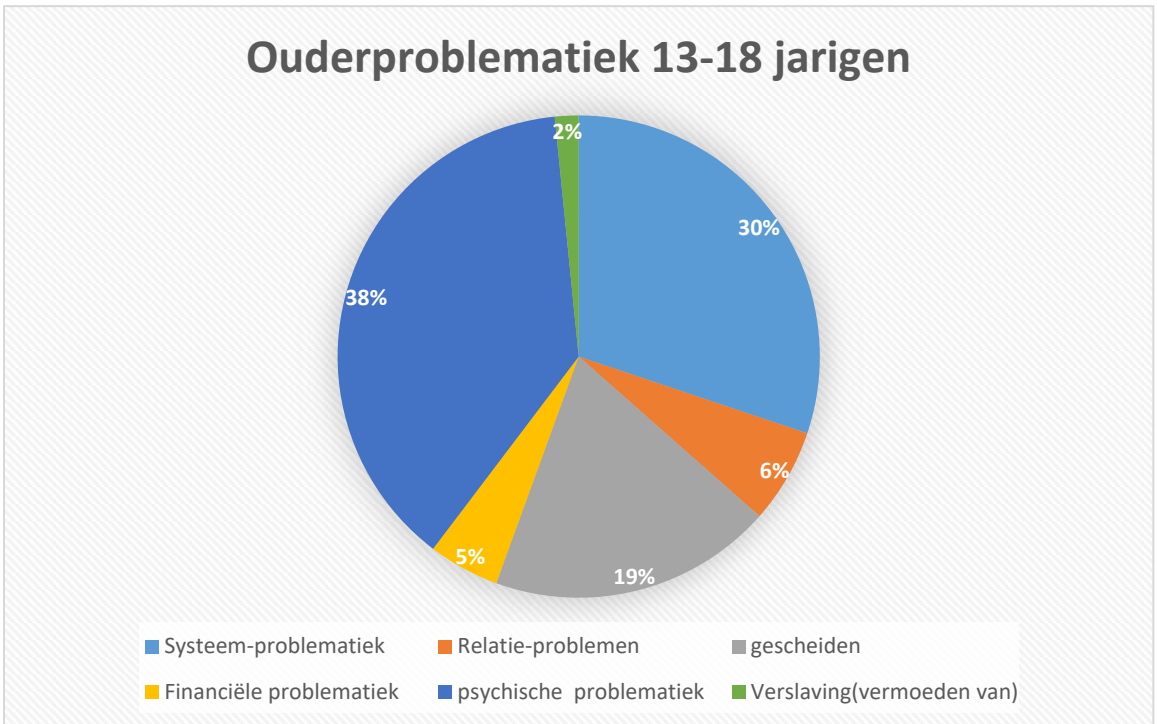
- We hebben onderzocht in hoeveel gevallen ouder- en gezinsproblematiek de aanleiding is om een kind/jongere een indicatie te geven. Onderstaande diagrammen brengen dit in beeld.
  Eruit springt dat psychische problematiek van ouder(s) en systeemproblematiek, welke aan elkaar raken, in zowel de basisschoolgroep als middelbare schoolgroep meer dan de helft van de gevallen 'ouder- en gezinsproblematiek' beslaan.
  De twee grootste segmenten waarop wij indicaties afgeven worden ingenomen door de voornoemde psychosociale problemen bij kind/jongere zelf, en door psychische problemen van een ouder. Opgemerkt wordt door consulenten dat op deze manier vaak om het daadwerkelijke probleem heen geïndiceerd moet worden: wanneer de ouder niet in wil zien zelf hulp nodig te hebben, wordt het kind of het systeem er omheen geïndiceerd voor begeleiding. Zie onderstaande noot.
- Relatieproblemen- en echtscheiding volgt pas ver daarna als volgende groep, en beslaat ongeveer een kwart. Ofwel: het psychische probleem van een ouder is ongeveer twee keer zo vaak de aanleiding voor hulpvraag van kind/jongere, dan relatieproblemen of scheiding dat is.
- In Hattem wonen circa 700 gescheiden personen. Ieder jaar zijn er circa 20 tot 30 inwoners in Hattem die gaan scheiden.

Aantal in Hattem wonende kinderen waarvan de ouders in genoemd jaar gescheiden zijn.

Gescheiden in	aantal kinderen van 0-12 jaar	aantal kinderen van 12-18 jaar
2018	8	8
2019	5	5
2020	7	4
2021	7	5
2022	10	6

- Noot bij psychische problemen ouder. Wij hebben dit inzicht als 'bijvangst' opgehaald in ons onderzoek naar wat er speelt onder onze jongeren, maar willen gezien de opmerkelijkheid hiervan voor de volledigheid benoemen dat deze inzichten ervoor pleiten dat de Verklarende Analyse (VA) wezenlijk onderdeel wordt, en een oplossing kan vormen om de meest passende hulp in te zetten.
  De VA is een manier om op voorhand te investeren in het uitgebreid in beeld brengen van de factoren die spelen rondom een jongere/gezin met een hulpvraag. Door op meerdere gebieden (kind factoren/gezinsfactoren/contextuele factoren/omgevingsfactoren) het gezin te bevragen wordt een beeld gevormd van relevante aspecten. Deze worden daarna in samenhang beschreven, dit alles samen met het gezin. Hiermee wordt een gezamenlijk beeld gevormd en gekeken welke hulp het best passend is om in te zetten. Een verklarende analyse zou bij moeten dragen aan minder vaak doorverwijzen, minder opschalen (van hulpverlening naar hulpverlening omdat er geen resultaat behaald word) en een breder gedragen plan met het gezin. Het geeft in elk geval reden om een gesprek te hebben over wat er daadwerkelijk achter de hulpvraag zit en breed te kijken.
  Het werken met een verklarende analyse is vanuit verschillende landelijke ontwikkelingen steeds meer een aandachtspunt. Het speelt concreet in de regio als het gaat over de essentiële functies en de Regionale expertise tafel, waar een verklarende analyse voorwaarde is bij aanmelding/plaatsing. Voor Hattem betekent dit dat we moeten gaan zorgen dat we in januari 2024 bij de toegang kunnen werken met een verklarende analyse. De beleidsadviseur en kwaliteitsadviseur Jeugd zijn zich hierop, mede samen met Heerde, al aan het oriënteren. Er zijn diverse methoden. Bekeken wordt wat past bij Hattem, hoe en wanneer we het willen toepassen en wat dit betekent voor de investering in tijd. (een goede Verklarende analyse kost tussen de drie en vijf gesprekken, volgens de theorie).

Ouderproblematiek 5-12 jarigen
22%
15%
15%
7%
34%
7%
Systeem-problematiek
Relatie-problemen
gescheiden
Financiële problematiek
psychische problematiek
Verslaving(vermoeden van)

Ouderproblematiek 13-18 jarigen
30%
6%
19%
5%
38%
2%
Systeem-problematiek
Relatie-problemen
gescheiden
Financiële problematiek
psychische problematiek
Verslaving(vermoeden van)

3. Alcohol- en middelengebruik

- Alcohol- en middelengebruik is maar een beperkt percentage als directe hulpvraag voor een indicatie. Dus wat we in beeld krijgen omdat het problematisch is dat het een verwijzing nodig heeft, is beperkt. Maar we zien dat er een substantiële groep alcohol- en middelen gebruikt.
- GGD Jeugdmonitor 2021
  Onder jongvolwassenen (18 tot 25 jaar) is het percentage inwoners dat niet of maximaal 1 glas per dag drinkt in Hattem lager dan in de regio (21% tegenover 24%). In Hattem is 31% van de jongvolwassenen een zware drinker (tegenover 28% in de regio).
  In de regio is het aandeel middelbare scholieren dat recent alcohol gedronken heeft tussen 2019 en 2021 toegenomen.
  Van 18 tot 25 jaar zien we dat Hattem, behalve op het recent wiet/hasjgebruik (16% Hattem, 20% regio), iets hogere percentages heeft dan de regio, maar lager dan landelijk (25%, bron: Jeugdmonitor CBS 2022).
  Dagelijks roken doet 20% van de jongvolwassen Hattemers, vergelijkbaar aan 19% in de regio. Het gebruik van andere middelen dan wiet/hasj ligt met 15% in Hattem iets hoger dan 12% in de regio.
- Naast bovenstaande cijfers over jongvolwassenen, hebben we geen lokale cijfers over de middelbare schoolleeftijd in Hattem. Het onderzoeken en monitoren daarvan wordt daarom onderdeel van het Hattems model.
- Qua volwassenen hebben we wel lokale cijfers, en lopen we gelijk op met landelijk. Regionaal wijkt amper af van landelijk. We trekken de voorzichtige conclusie dat ook onze middelbare scholieren, niet significant af zullen wijken van onze regio en landelijke cijfers, aangezien onze jongvolwassenen en volwassenen ook gelijk op lopen.
- Van onze Hattemse volwassenen voldoet 43% aan alcoholrichtlijn, dat betekent 56% niet. Dit betekent dat zij meer dan 1 glas per dag drinken. Van onze volwassenen is 81% is een drinker. Van onze volwassenen is 14% zelfs zwaar of overmatig drinker, wat neerkomt op ongeveer 1000 tot 1400 mensen in Hattem. Deze cijfers lopen gelijk op met landelijk. Dit is wat onze jongeren als voorbeeld en context hebben.
- Het Hattems model richt zich daarom op de omgeving van jongeren, want die is de belangrijkste bepaler voor het alcohol- en middelengebruik. Het gezin is een belangrijke pijler in het Hattems model, net als de rest van de omgeving. Denk aan het voorbeeld wat ouders geven met hun eigen alcoholgebruik, de al dan niet goedkeuring van ouders over drankgebruik, de andere volwassenen in de omgeving (de coach, de leraar, etc).
- Gezin (ouder- en systeemproblematiek) is bovendien gebleken als één van de problematische segmenten in de jeugdhulp. Ook daarom is het zo passend dat het Hattems model zich daar nadrukkelijk op gaat richten.

4. Jeugdoverlast

- De cijfers laten zien dat de jeugdoverlast in Hattem na Corona is teruggevallen naar stabiel laag, zie onderstaande overzicht.

- Overlast heeft twee kanten: kant van wie het ervaart als overlast, en kant van wie het daadwerkelijk doet. Kijken we naar wat de aard van overlastmeldingen is, is dit over het algemeen bescheiden. Desalniettemin wordt door sommige groepen inwoners milde overlast ervaren als ernstige overlast.
  Op basis van dat inzicht hebben we lokaal in Hattem een nieuwe aanpak ontwikkeld bij overlastmeldingen. Na binnenkomst van de melding maakt politie/boa de inschatting of deze nieuwe aanpak ingezet wordt, welke inhoudt dat jongerenwerk wordt ingeschakeld om met de melders en de omgeving in gesprek te gaan. Waar mogelijk wordt de verbinding gelegd tussen hen en de overlastgevende jongeren. Waar relevant wordt ook juist de omgeving gecoacht in hoe om te gaan met jongeren in de wijk. Zodoende worden beide kanten ondersteund en helpt inzicht over en weer in het anders benaderen van elkaar en het minder voorkomen en/of ervaren van overlast.

Meldingen jeugdoverlast bij politie

Categorie	jan-22	feb-22	mrt-22	apr-22	mei-22	jun-22	jul-22	aug-22	sep-22	okt-22	nov-22	dec-22	jan-23	feb-23	mrt-23
Jeugdoverlast	10	11	15	jan-00	7	9	13	4	12	13	8	4	5	8	10

Meldingen jeugdoverlast bij boa's

(Paasweekend)

Categorie	jan-22	feb-22	mrt-22	apr-22	mei-22	jun-22	jul-22	aug-22	sep-22	okt-22	nov-22	dec-22	jan-23	feb-23	mrt-23
Jeugdoverlast	0	0	2	10	1	1	0	1	2	3	2	0	1	0	2
Vernieling door jeug	0	0	0	2	0	0	1	0	1	0	2	2	1	0	0

aard van de meldingen
Schreeuwen, muziek afspelen
Buiten toegestane tijden bij Verkentoren aanwezig
Hinderlijk bij Boni staan en bezoekers lastig vallen
Buiten toegestane tijden op schoolpleinen aanwezig
Met eieren naar voorbijgangers gooien
Niet meegenomen: ruzie en twist

aard van de meldingen
Zitten bij oude zwembad of op schoolplein
Riet trekken Verkentoren
Overlast Tinneplein
Kloppen tegen deur of raam, of Nerf dart tegen raam, viezigheid tegen raam
Hinderlijk/intimiderend bij Boni
Geluidsoverlast
Belletje lellen
Vernieling prullenbak e.d.